

**PERSEPSI INSPEKTOR KESIHATAN
KAWALAN MUTU AIR MINUM KE ATAS REKABENTUK
KURSUS KAJIAN KEBERSIHAN
DI DALAM MEMPERTINGKATKAN PRESTASI
KAJIAN KEBERSIHAN SISTEM BEKALAN AIR**

NOORAZLINA BT. ZAINUDDIN

**UNIVERSITI UTARA MALAYSIA
2001**

**PERSEPSI INSPEKTOR KESIHATAN
KAWALAN MUTU AIR MINUM KE ATAS REKABENTUK
KURSUS KAJIAN KEBERSIHAN
DI DALAM MEMPERTINGKATKAN PRESTASI
KAJIAN KEBERSIHAN SISTEM BEKALAN AIR**

Kertas projek sarjana ini dikemukakan kepada Sekolah Siswazah Universiti Utara Malaysia sebagai memenuhi sebahagian daripada keperluan ijazah Sarjana Sains (Pengurusan) Universiti Utara Malaysia.

Oleh

Noorazlina Bt. Zainuddin

©Noorazlina Bt. Zainuddin. Hakcipta Terpelihara.

KEBENARAN MENGGUNA

Kertas projek penyelidikan ini dikemukakan sebagai memenuhi sebahagian daripada keperluan pengijazahan Program Sarjana Universiti Utara Malaysia (UUM), Sintok, Kedah. Saya bersetuju membenarkan pihak perpustakaan UUM mempamerkannya sebagai bahan rujukan umum. Saya juga bersetuju bahawa sebarang bentuk salinan samada secara keseluruhan atau sebahagian daripada kertas projek ini untuk tujuan akademik adalah dibolehkan dengan kebenaran penyelia projek penyelidikan ini atau Dekan Sekolah Siswazah. Sebarang bentuk salinan dan catatan bagi tujuan komersial adalah dilarang sama sekali tanpa kebenaran bertulis daripada penyelidik. Pernyataan rujukan kepada penulis dan UUM perlulah dinyatakan jika sebarang bentuk rujukan dibuat ke atas kertas projek ini.

Kebenaran untuk menyalin atau menggunakan kertas projek ini samada keseluruhan atau sebahagian daripadanya hendaklah dipohon melalui:

**DEKAN SEKOLAH SISWAZAH
UNIVERSITI UTARA MALAYSIA
06010 SINTOK
KEDAH DARUL AMAN.**

ABSTRAK

Kajian ini adalah untuk mengetahui apakah persepsi Inspektor Kesihatan Kawalan Mutu Air terhadap rekabentuk Kursus Kajian Kebersihan Sistem Bekalan Air yang dijalankan setiap tahun oleh Unit Kawalan Mutu Air Minum, Cawangan Kesihatan Alam Sekeliling, Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan, Kementerian Kesihatan Malaysia. Kajian juga bertujuan untuk mengetahui bagaimana rekabentuk kursus ini boleh mempengaruhi prestasi kerja Inspektor Kesihatan menjalankan kajian kebersihan sistem bekalan air.

Kajian yang berbentuk deskriptif eksploratori ini telah menggunakan borang soal selidik sebagai alat kajian yang diedarkan kepada 78 orang Inspektor Kesihatan yang telah menghadiri kursus ini. Borang soal selidik yang digunakan mengandungi 4 bahagian iaitu bahagian latarbelakang responden, bahagian rekebentuk kursus, bahagian aspek prestasi dan bahagian soalan terbuka. Selepas tempoh 4 minggu diberikan borang soal selidik, sebanyak 49 orang responden memulangkan semula borang berkenaan. Kadar respon yang efektif ialah 62.8%. Semua data yang diperolehi dianalisis menggunakan analisa deskriptif dan pengujian perkaitan prestasi dengan rekabentuk kursus menggunakan analisa regresi.

Kajian ini mendapati Inspektor Kesihatan Kawalan Mutu Air Minum adalah terdiri daripada mereka yang berpengalaman di dalam perkhidmatan dan menjalankan kajian kebersihan. Mereka mempunyai persepsi bahawa tempoh, tempat dan kaedah yang digunakan di dalam kursus ini adalah sesuai dan menepati kehendak mereka kecuali bagi faktor kandungan kursus dan kemahiran fasilitator yang mengendalikan kursus. Daripada persamaan hasil daripada analisa regresi didapati rekabentuk kursus sedikit sebanyak dapat mempengaruhi prestasi Inspektor Kesihatan dalam menjalankan kajian kebersihan sistem bekalan air. Walaubagaimanapun model yang digunakan tidak signifikan pada paras keyakinan 95% kerana terdapat banyak lagi faktor-faktor (pembolehubah tidak bersandar) yang mempengaruhi prestasi Inspektor Kesihatan bagi menjalankan kajian kebersihan.

ABSTRACT

This research aims to enquire the perception of the Water Quality Health Control Inspector towards the course design executed annually by the Water Quality Control Unit; mainly on the sanitary survey of water supply system. In addition, this course design also aims to discover the influence over the job scope performance of the Health Inspector, whilst covering the research relating to the hygiene of the water supply system.

The research tool employed for this descriptive exploration is in the form of questionnaires. These questionnaires are issued to 78 Health Inspectors who attended the related course, specifically associating to Water Supply System Control. This research tool highlights four major areas of research. There are the respondents' backgrounds, the course design, the targeted performance aspect and the open-ended questions. These questionnaires are then re-collected after four weeks from 49 active respondents. The percentage of effective response calculates to a 62.8% figure. These datas are then analysed through descriptive analysis, whereby the evaluation relating to performance and course design are analysed through regression analysis method.

The research, has surfaced that the Health Inspector participating, stood as experienced specialist in water hygiene research. These inspectors stated that the duration, venue and method employed are at of satisfactory convenience. On the contrary, minor inconvenience forwarded by them are subjected to facilitators' expertise and course contents. Nevertheless, similarities obtained from regression analysis portrays that the course design pays an amount of influence over the Health Inspector performances. However, the model used as a yardstick is not at par to 95% possibilities. This is due to fact that interference of interchangeable factors could highly influenced the Health Inspectors' performance whilst running the sanitary survey.

PENGHARGAAN

Segala pujian bagi Allah s.w.t kerana dengan izin dan rahmat-Nya kajian ini dapat disiapkan seperti yang dirancang.

Jutaan penghargaan dan terimakasih buat En. Mohamed Musaddik bin Abdul Majid, selaku penyelia kertas penyelidikan ini di dalam memberi bimbingan, tunjuk ajar dan nasihat semasa proses penyediaan kertas ini.

Ucapan terimakasih juga diucapkan kepada Dekan Sekolah Siswazah UUM dan semua pensyarah-pensyarah yang telah menyumbangkan tenaga dalam mencurahkan segala ilmu yang berguna untuk dimanfaatkan di hari muka demi kemajuan agama, bangsa dan negara.

Tidak ketinggalan juga kepada pihak Jabatan Perkhidmatan Awam, pensyarah/pegawai-pegawai Institut Tadbiran Awam Negara yang telah memberi kerjasama sepanjang program DSP/SSP INTAN/UUM bagi sesi 2000/2001.

Rakaman penghargaan juga diajukan kepada semua pegawai Kementerian Kesihatan Malaysia yang banyak membantu di dalam menjayakan kertas penyelidikan ini.

Untuk rakan-rakan seperjuangan, terimakasih di atas setiap bantuan yang diberikan.

Istimewa buat suami En. Abdul Halim b. Mat Rasit serta puteri-puteri tersayang, Nur Fatin, Nur Alyya dan Nur Iffah, kesabaran kalian memberikan semangat dan segala pengorbanan yang diberikan hanya Allah s.w.t sahaja yang dapat membalasnya...

Noorazlina bt. Zainuddin.

ISI KANDUNGAN

Tajuk	Muka Surat
Kebenaran Mengguna	i
Abstrak	ii
Abstarct	iii
Penghargaan	iv
Isi kandungan	v
Senarai Rajah dan Jadual	viii
 BAB 1 : PENDAHULUAN	 1
Program Pembangunan Manusia	4
 BAB 2 : PENGENALAN	 8
2.1 Latarbelakang	9
2.1.1 Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan, Kementerian Kesihatan Malaysia	9
2.1.2 Unit Kawalan Mutu Air Minum (KMAM)	10
2.1.3 Kajian Kebersihan Sistem Bekalan Air Awam (KKSBA)	11
2.1.4 Kursus Kajian Kebersihan Sistem Bekalan Air Awam (KKKSBA)	12
2.1.5 Inspektor Kesihatan	13
2.2 Pernyataan Masalah	13
2.3 Objektif dan Kepentingan Kajian	14
2.3.1 Objektif Kajian	14
2.3.2 Kepentingan Kajian	15
2.4 Tinjauan Bahan Kajian Lepas	16
2.4.1 Persepsi	16
2.4.2 Latihan dan keberkesanannya	18
2.4.3 Peningkatan Prestasi	24

2.5	Kerangkakerja Teoritikal	30
2.6	Skop Kajian	30
BAB 3 :	METODOLOGI KAJIAN	31
3.1	Rekabentuk dan Populasi Kajian	31
3.2	Sumber Maklumat	32
3.3	Kerangkakerja Teoritikal dan Pengukuran Pembolehubah	33
3.4	Alat Kajian	34
3.5	Pengumpulan Data	37
3.6	Kaedah Analisis Data	37
3.7	Batasan Kajian	38
BAB 4 :	PENEMUAN KAJIAN DAN ANALISIS DATA	39
4.1	Bahagian A (Latarbelakang Responden)	39
4.1.1	Tempat Bertugas	39
4.1.2	Tempoh Berkhidmat Sebagai Inspektor Kesihatan	40
4.1.3	Inspektor Kesihatan Kawalan Mutu Air Minum	40
4.1.4	Pernah Berkhidmat Sebagai Inspektor Kesihatan Kawalan Mutu Air Minum	41
4.1.5	Pernah Mengikuti Kursus	41
4.2	Bahagian B (Rekabentuk Kursus)	42
4.2.1	Tempoh Kursus	42
4.2.2	Tempat Kursus	42
4.2.3	Kandungan Kursus	43
4.2.4	Kaedah Kursus	44
4.2.5	Fasilitator Kursus	45
4.3	Bahagian C (Aspek Prestasi)	45
4.3.1	Motivasi	45
4.3.2	Kesedaran	46
4.3.3	Pengetahuan dan Kemahiran	47

4.3.4	Komitmen	48
4.3.5	Peningkatan Prestasi	49
4.4	Bahagian D (Soalan Terbuka)	50
4.4.1	Faktor Tingkat Mutu Kursus	50
4.4.2	Faktor Tingkat Prestasi	51
	Analisis Regresi	52
BAB 5 :	RUMUSAN DAN CADANGAN	53
5.1	Pendahuluan	53
5.2	Pengenalan	54
5.3	Metodologi Kajian	56
5.4	Penemuan Kajian dan Analisis Data	57
5.5	Kesimpulan Kajian	63
5.6	Cadangan	65
5.6.1	Cadangan kepada pihak penganjur kursus	65
5.6.2	Cadangan kepada pengkaji yang ingin meneruskan kajian	66
5.7	Penutup	67
	Bibliografi	68
	Borang Soal Selidik	71
	Lampiran 1	
	Lampiran 2	
	Lampiran 3	
	Lampiran 4	
	Lampiran 5	
	Lampiran 6	
	Lampiran 7	

SENARAI RAJAH DAN JADUAL

<u>Nombor Rajah</u>	<u>Tajuk</u>	<u>Muka Surat</u>
Rajah 1	Latihan, Pelajaran dan Pembangunan	2
Rajah 2	Pembelajaran dan Latihan	4
Rajah 3	Satu Sistem Bekalan Air Awam	12
Rajah 4	Nilai Sebagai Asas Gelagat	25
Rajah 5	Kerangkakerja Teoritikal	30

<u>Nombor Jadual</u>	<u>Tajuk</u>	<u>Muka Surat</u>
Jadual 1	Faedah Latihan	6
Jadual 2	Ciri dan Kemahiran Tambahan	7
Jadual 3	Teknik/kaedah yang digunakan bagi latihan	
	Yang berbeza	21
Jadual 4	Analisa deskriptif tempat bertugas	39
Jadual 5	Analisa deskriptif Inspektor Kesihatan	
	Kawalan Mutu Air Minum	40
Jadual 6	Analisa deskriptif pernah berkhidmat sebagai	
	Inspektor Kesihatan Kawalan Mutu Air Minum	41
Jadual 7	Analisa deskriptif tempoh kursus	42
Jadual 8	Analisa deskriptif tempat kursus	43
Jadual 9	Analisa deskriptif kandungan kursus	43
Jadual 10	Analisa deskriptif kaedah kursus	44
Jadual 11	Analisa deskriptif fasilitator kursus	45
Jadual 12	Analisa deskriptif motivasi	46
Jadual 13	Analisa deskriptif kesedaran	47
Jadual 14	Analisa deskriptif pengetahuan dan kemahiran	48
Jadual 15	Analisa deskriptif komitmen	48
Jadual 16	Analisa deskriptif prestasi	49
Jadual 17	Analisa deskriptif faktor tingkat mutu kursus	50
Jadual 18	Analisa deskriptif faktor tingkat prestasi	51

BAB 1

PENDAHULUAN

Selari dengan peredaran zaman masa kini yang lebih mencabar dan agresif, setiap organisasi perlu bersiap-sedia untuk menghadapi apa jua bentuk dan kehendak era pada masa tersebut. Ini bagi mengekalkan entitinya sebagai sebuah organisasi yang mempunyai daya saing dan mampu berfungsi mengikut matlamat dan objektifnya selari dengan kehendak pelanggan. Untuk sesebuah organisasi itu berubah, strategi untuk menghadapinya perlu dibangunkan. Salah satu strategi yang penting ialah pembangunan sumber manusianya. Sumber manusianya perlu dilengkapi dengan setiap pengetahuan dan kemahiran untuk melaksanakan tugas dengan lebih efisien dan efektif dan ini akan mempengaruhi produktiviti setiap pekerja. Program pembangunan sumber manusia penting kerana ia akan mempengaruhi sikap yang berkaitan dengan kerja staf dan ini sudah tentunya akan memberi kesan yang ketara kepada organisasi tersebut.

Salah satu faktor yang mempengaruhi produktiviti pekerja ialah keupayaan dan motivasi pekerja untuk bekerja. Nadler ada menyatakan bahawa pembangunan sumber manusia bermakna “ those learning experiences which are organized for a specified time and designed to bring about the possibility of behavioral change”. Walaupun latihan mampu mengubah perubahan sikap atau gelagat terhadap tugas yang dijalankan, ia patut diperkukuhkan oleh “penguatkuasaan” (reinforcement) daripada pihak organisasi bagi menghasilkan kesan yang lebih positif daripada

The contents of
the thesis is for
internal user
only

BIBLIOGRAFI

Abdul Aziz B. Alang Sapri (1994);Kesesuaian tempat latihan industri bagi pelajar kejuruteraan Politeknik Ungku Omar Ipoh:Satu tinjauan.Thesis Sarjana Sains (Pengurusan) Universiti Utara Malaysia (UUM).

Abdul Rasid bin Mohd. Yusoh (1991); "Improving trainer performance. Some proposals for public organizations". Buletin INTAN (Institut Tadbiran Awam Negara) 15:1,1991.

Abu Halim (1988). _____.Tesis Sarjana (Pengurusan),UUM.

Aharon, T. and Robert, R. (1991). Personal and situational characteristics influencing the effectiveness of transfer of training. Journal of Occupational & Organizational Psychology. Jun 91 Vol.64 Issue 2.

Al-Khayyat, R. M. & Elgamal M.A.(1997).A Macro Model of training and development:validation.Journal of European Industrial Training, Vol 21, Issue 3.

Azmi (1988).Tesis Sarjana (Pengurusan),UUM.

Cohen, A & Manion,S. (1981).Safety Programme Practices in High vs Low Accident Rate Companies- An Interim Report,US Department of Health,Education and Welfare, Publication No.75-185, National Institute for Occupational Safety and Health, Cincinnati, OH.

Baldwin, T.T. & Ford, J.K. (1988). Tranfer of Training: A review and Directions for Future Research. Personnel Psychology, 41(1),63-105.

Block, J. Stewart dan Steers, Richard, M (1994); "organizational Behavior" USA, Harper Collins College Publications

Dania (2000).Pemindahan Latihan. Tesis doktor falsafah. UUM. (tidak diterbitkan).

Fullan, M.G. dan Steigelbauer, S. (1991); "The New Meaning of Education Change", New York, Teacher College Press

George, T dan Singh, S. (2000); "Human resource development in organisations".National Institute of Public Administration (INTAN), Public Service Department,Kuala Lumpur.

Glueck, F. William (1982); "Training and development: A diagnostic approach (third edition)",Texas, University of Georgia, Business Publications, Inc

Hamblin, A.C. (1974);"Evaluation and Control of Training"" Maidenhead, UK, Mc Graw Hill Press.

Hamzah B. Hussin (1995); Latihan dalam perkhidmatan: Satu kajian mengenai persepsi, keberkesanan dan keperluan di kalangan guru-guru Sekolah Menengah Daerah Temerloh, Pahang, Darul Makmur. Thesis Sarjana Sains (Pengurusan) Universiti Utara Malaysia (UUM).

Hashim Bin Othman (1989); Persepsi guru-guru terlatih terhadap kursus khas Pengajian Bahasa Melayu. Tesis Sarjana Pendidikan UKM.

Hassan bin Ahmad (1990); Kecekapan: Dari mana Datangnya?" Dewan Masyarakat, Mac 1990 Kuala Lumpur, Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP)

Holton, E. F. (1996). The flawed four-level evaluation model. Human Resource Development Quarterly, 7(1), 5-21.

Ibrahim bin Mamat (1985); Behavioral Objectives for Training in Rural Development" dalam "Land Development Digest", Jun 1985 hlm. 48-55

Ishak Limat (1992). Tesis Sarjana (Pengurusan), UUM.

Kamus Dewan (1993); Kuala Lumpur, Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP)

Kamus Dewan (1996); Kuala Lumpur, Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP)

Khairul Azman B. Mohd. Suhaiky (1997); Satu tinjauan tentang persepsi guru-guru terhadap program latihan dalaman yang dijalankan di sekolah-sekolah. Thesis Sarjana Sains (Pengurusan) Universiti Utara Malaysia (UUM).

Latham, P. Gary dan Wexley, N. Kenneth (1991); Developing and Training Human Resources in Organizational", New York, Harper Collins Publisher

Luggiers, R. (1994); Supervisor: A Skill Building Approach", Illinois, Richard. D. Irwin Inc.

Matnoh bin Minan (1995); Program Perkembangan Staf Dalam Mempertingkatkan Ilmu Pengetahuan Guru. Thesis Sarjana Sains (Pengurusan) Universiti Utara Malaysia (UUM)

Merant, R.W. (1982); "Inservice Education within the School", London, George Allen and Unwin Publishing

Morgan, B. Ronald dan Casper, J. Wendy (2000); "Examining the factor structure of participant reactions to training: A multidimensional approach", Human Resource Development Quarterly; San Francisco; Fall 2000.

Nadler, Leonard 1979. Developing Human Resources. 2nd ed., Austin, Texas: Learning Concepts.

Newstrom, John W. (1980); "Evaluating the Effectiveness of Training Methods" dalam "Personel Administrator" hlm 55-80

Pepper, Alan D. 1992. Managing the Training and Development Function. 2nd ed. Aldershot, Hants:Gowre Publishing.

Porter, L.W., R.M. Steers, R.T.Mowday and P.J. Boulian (1974). "Organisational Commitment, Job Satisfaction and Turnover among Psychiatric Technicians". Journal of Applied Psychology.

Rahimah binti Ahmad (1990); Peningkatan Produktiviti Guru: Saranan dan Tindakan", Kertas Kerja dalam Kenvensyen Pendidikan Kebangsaan Ke 3 di Maktab Perguruan Kuala Terengganu, Terengganu pada 29 Ogos 1990.

Rindone, Nancy. Kay (1993); "Teacher Perceptions of Factors Influencing Instructional Practices and the Conditions Perceived Necessary to Facilitate Change in Instructional Practices" USA Thesis EDD, University of Kansas.

Robbins, Stephen.P. (1996); "Organizational Behavior" New York, Prentice Hall International.

Rodziah Bt. Ismail (1991); Mengkaji hubungan di antara sikap, persepsi terhadap guru, pengaruh ibubapa dan jantina dengan prestasi pelajar di dalam matapelajaran Matematik Moden di kalangan pelajar sekolah rendah.. Thesis Sarjana Muda Sains (Pendidikan) Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM), Bangi.

Schiffman H. R (1990); "Sensation and Perception: An integrated Approach", New York, John Wiley Press.

Sheal, Peter (1992); "The Staff Development Handbook", London, Kogan Page Ltd.

Stone, Thomas.H. (1982); "Understanding Personel Management", USA, CBS College Publsing.

Training Magazine, 22(4), 48-63

Taylor, Felicity (1999); "Careers in Teaching", London, Kogan Page Ltd.

Yusof Hanifah (1981). _____ .Tesis Sarjana (Pengurusan), UUM.

Zakaria (1984). _____ .Tesis Sarjana (Pengurusan), UUM.